

Kuidas leida õige tee?

JUHEND ELI EKSPORTIJATELE

KAUBANDUSE KAITSEMEETMED

DUMPINGUVASTASED MEETMED, SUBSIIDIUMIVASTASED
MEETMED NING KAITSEMEETMED

Eessõna

**ALFREDO
BONET BAIGET**

*Hispaania
kaubandusminister*

Majanduskriisi algusest alates on kolmandad riigid märkimisväärselt suurendanud kaubanduse kaitsemeetmete kasutamist, seda nii uute uurimiste algatamise kui ka vastuvõetud meetmete arvu osas. Kuigi nende meetmete kasutamine on õiguspärane, tuleb neid kohaldada kooskõlas WTO sätetega.

Praeguses kontekstis on WTO normid jäetud sageli tähelepanuta ning järjest rohkem täheledatakse, et uurimise algatamisel ja selle läbiviimisel on normidest kõrvale kaldutud. Kaitsemeetmete valimatu kasutamine väärib erilist tähelepanu ka sellepärast, et nende meetmetega ei võidelda ebaausate kaubandustavade vastu, vaid takistatakse kõikidest riikidest pärit ekspordi siseturgudele.

Need meetmed on avaldanud Euroopa Liidule kui maailma suurimale eksportijale ebasoodsat mõju. ELi ettevõtjate jaoks on üha raskem siseneda kolmandate riikide turgudele, mis on nende meetmete rakendamise tõttu mõnikord *de facto* suletud.

Lihtsustada juurdepääsu kolmandate riikide turule Euroopa ettevõtjate jaoks – see on olnud Hispaania eesistumisajal üks peamisi prioriteete kaubanduspoliitika valdkonnas. Paljud ELi ettevõtjad, eriti VKEd, ei ole teadlikud kaubanduse kaitsemeetmetest ning sellest, mida nad saavad teha, et säilitada oma õigus konkureerida kolmandate riikide turgudel.

Eesistujariik Hispaania on otsustanud kaasa aidata käesoleva juhendi avaldamisele, et aidata ELi eksportivatel ettevõtjatel toime tulda kolmandate riikide kehtestatud kaubanduse kaitsemeetmetega. Olen veendunud, et tegemist on kasuliku ja väärtusliku abivahendiga selliste menetlustega kokku puutuvate ELi ettevõtjate jaoks.

Soovin tänada komisjoni talituse põhjaliku töö eest selle juhendi väljatöötamisel ning samuti ELi liikmesriike ja sidusrühmi, kes on aktiivselt osalenud selles algatuses ning jaganud oma kogemusi ja andnud vajaliku panuse.

**KAREL
DE GUCHT**

*ELi
kaubandusvolinik*

Globaliseerunud majanduses peavad ELi ettevõtjad võistlema nii oma siseturgudel kui ka välis- ja turgudel. Seepärast pöörab komisjon nii palju tähelepanu ELi eksportijatele uute võimaluste loomisele ja selle tagamisele, et nad saaksid konkureerida ja tegutseda välismaistel turgudel õiglastel tingimustel. Praeguses majanduskriisis on see veelgi tähtsam. Kriis on suurendanud rahvusvaheliste eeskirjade tähtsust globaalses kaubandussüsteemis. Erinevalt teistest on EL seisnud kindlalt vastu ahvatlusele kehtestada proteksionistlikud meetmed või kasutada kaubanduse kaitsemeetmeid turgude sulgemiseks, eriti kõige kiiremini kasvavates majanduspiirkondades.

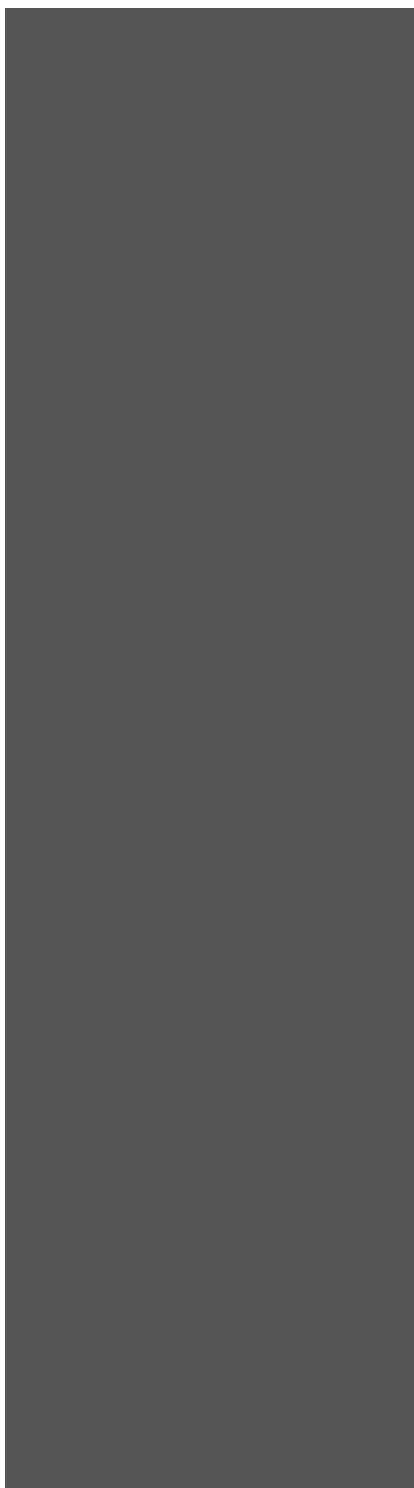
Kuid kaubanduse kaitsemeetmed moodustavad osa WTO eeskirjadest. Need on osa meie kodanike laiemast arusaamast, et avatud turud pakuvad üldiselt võimalusi, tingimused et neid toetavad eeskirjad, mis tagavad kauplemise võrdsusel tingimustel. Nõuetekohasel rakendamisel tagavad kaubanduseeskirjad, et kõik kaubanduspartnerid saavad konkureerida oma võrreldavate eeliste alusel ning kodanikud ja ühiskond võivad sellest. See tähendab, et kõik riigid peavad saama astuda samme ebaausa kaubanduse vastu. Kuid seda tuleb teha selgesõnalises

ja läbipaistvas õigusraamistikus, mis tagab, et eeskirjadele ei saa avaldada proteksionistlikku ega poliitilist survet. Selline on ELi lähenemisviis kaubanduskaitsele. Sama ootame ka oma kaubanduspartneritelt kogu maailmas.

Loomulikult jääb suur osa selliste uurimistega kaasnevast koormusest ettevõtjate kanda – olenemata sellest, kas uurimise algatab EL või kolmas riik. Teil palutakse teha koostööd sageli üsna tehnilistes ja üksikasjalikes uurimistes, kus teil mõnikord puuduvad vajalikud tehnilised ja õiguslikud teadmised ja kogemused. VKEdele on see eriti suureks katsumuseks. Euroopa Komisjon tunneb seda koormust, kui viib läbi oma uurimisi. Samuti teab komisjon, et kaubanduse kaitsemeetmete kasutamine kolmandates riikides paneb teie ettevõtetele samasuguse koormuse.

Seepärast on käesolev juhend kasulik abivahend, mis aitab teil leida õige tee kaubanduskaitse valdkonnas.

Juhend täiendab nõuandeid ja ekspertteadmisi, mis on juba kättesaadavad erinevatest allikatest, ning võib aidata ELi ettevõtjaid juhul, kui mõni meie kaubanduspartner on nende suhtes algatanud kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimise.

Sissejuhatus

1. peatükk: Dumping, subsiidium, kaitsemeetmed: põhimõtted

Mis on dumping?
 Mis on subsiidium?
 Mis on kaitsemeede?
 Millised on meetmete kehtestamise nõuded?
 Milline on õigusraamistik?
 Milliseid meetmeid saab kehtestada?

2. peatükk: Uurimine

Millistel alustel uurimine algatatakse?
 Miks uurimine algatada?
 Kuidas mind teavitatakse uurimisest?
 Kas ma peaksin uurimises osalema?
 Kellega ma peaksin ühendust võtma?
 Millised on uurimise peamised etapid?

3. peatükk: Eksportijate õigused ja kohustused

Millised on minu õigused?
 1. Õigus anda teavet
 2. Õigus omada juurdepääsu teabele ja esitada selle kohta märkusi
 3. Õigus olla ära kuulatud
 Millised on minu kohustused?
 1. Kohustus registreeruda
 2. Kohustus kinni pidada tähtaegadest
 3. Kohustus teha piisavalt koostööd

4. peatükk: Kas uurimine puudutab mind ning kui jah, siis mil määral?

5. peatükk: Kuidas ma otsustan koostöö üle?

Milline on koostööst saadav kasu?
 Millised on koostööga kaasnevad kulud?
 Millised on koostööst loobumise tagajärjed?
 Kuidas ma otsustan koostöö üle?
 Kas ma pean tegema koostööd kaitsemeetmeid käsitleva juhtumi korral?

6. peatükk: Milline on muude isikute roll?

Milline on Euroopa Komisjoni roll?
 Milline on liikmesriikide ametiasutuste roll?
 Milline on uurimist teostavas riigis asuvate saatkondade ja ELi delegatsioonide roll?
 Milline on selle ELi assotsiatsiooni roll, mille liige ma olen?
 Milline roll on minu klientidel, kes asuvad uurimist teostavas riigis?
 Milline roll on minuga seotud ettevõtjatel?

7. peatükk: Mida on võimalik teha pärast meetmete kehtestamist?

Meetmete läbivaatamine
 Meetmete seaduslik vaidlustamine

4

6

6

6

7

7

8

8

9

9

9

9

9

10

10

12

12

12

14

15

16

16

16

16

18

19

19

19

19

20

20

21

21

22

23

23

23

23

23

24

24

25

Sissejuhatatus

Kuna kaubandus muutub üha globaliseerunumaks, peavad välismaal tegutsevad ettevõtjad arvestama kohustusega järgida rahvusvahelisi kaubanduseeskirju. See ei ole alati kerge.

Kuigi tänapäeval valitseb üldine kaubandustõkete kõrvaldamise suundumus, lubab rahvusvaheline kaubandussüsteem riikidel kehtestada piiravaid meetmeid väga konkreetsete olukordade käsitlemiseks. Neid meetmeid nimetatakse kaubanduse parandusmeetmeteks või kaubanduse kaitsemeetmeteks ning nende kehtestamine on lubatud ainult väga rangete tingimuste täitmisel.

On olemas kolme liiki kaubanduse kaitsemeetmeid: dumpinguvastased meetmed, subsiidiumivastased meetmed ja kaitsemeetmed. Kui kahe esimesena nimetatud meetmetega võideldakse ebaausate kaubandustavade vastu, siis viimasena nimetatud meetmete eesmärk on pakkuda importiva riigi tootmisharule aega kohaneda impordi märkimisväärse kasvuga.

Kui teie konkurendid välisurgudel väidavad, et te kas pakute oma eksporti dumpinguhindadega, et teie eksport on subsideeritud või et nad peavad toime tulema impordi märkimisväärse kasvuga, mis on kahjulik nende tegevusele, võivad nad paluda oma siseriiklikel ametiasutustel kehtestada kaubanduse kaitsemeetmed olukorra heastamiseks. See võib omakorda mõjutada teie olukorda, sest teie suhtes võidakse algatada aeg nõudev uurimine, mille viib läbi importiva riigi siseriiklik ametiasutus, ning teie tulevase ekspordi suhtes sellesse riiki võidakse kehtestada meetmed (täiendavate tollimaksude või kvootide näol).

Käesolev juhend aitab teil paremini mõista peamisi kaubanduskaitse mõisteid ning annab nõu, kuidas käituda kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimise korral.

20' DRY
20' DRY
20' DRY
20' DRY
20' DRY
20' DRY
TARE
NET
CU. CAP.

MAX GROSS 20320kg
TARA 7050kg
MAX NET 13270kg

1. peatükk

Dumping, subsiidium, kaitsemeetmed: põhimõtted

MIS ON DUMPING?

Ettevõtja tegeleb dumpinguga, kui ta ekspordib toodet „normaalväärtusest“ madalama hinnaga. Tootet normaalväärtuseks peetakse toote siseturul müümisel saadavat hinda või tootmishinda.

Dumpinguvastane meede – tavaliselt tollimaksu kujul – kehtestatakse eesmärgiga tasakaalustada dumpinguhinnaga impordi põhjustatud kahjustav mõju ning taastada aus konkurents. Meede põhineb dumpingumarginaalil, mis saadakse ekspordihinna ja normaalväärtuse võrdlemisel. See võrdlus tehakse identsete või võrreldavate tooteliikide vahel. Õiglase võrdluse tagamiseks võib seda kohandada, et võtta arvesse hinna võrreldavust mõjutavaid erinevusi, nt erinevused müügingimustes, kaubandustasandites, füüsilistes omadustes jne.

Mida teha, kui ma ei müü dumpinguhindadega?

Dumpinguvastased meetmed on üleriigilised, st nad mõjutavad kogu uuritava toote ekspordi ühest või mitmest riigist. Seepärast, isegi kui teie ettevõtte ei ekspordid dumpinguhinnaga, peab ta tegema uuri- mismeetluse raames koostööd, et seda tõestada. Seejärel mõistetakse ettevõtja õigeks.

Mis on dumping?

Siseriiklik hind = 120

Ekspordihind = 100
Dumpingumarginaal = 20

MIS ON SUBSIIDIUM?

Subsiidium on valitsuse või riigiasutuse rahaline abi, mis toob kasu selle saajale. Rahaline abi võib esineda mitmel kujul, nt toetuse, laenu, maksukrediidi või valitsuse toodetud kaupade või pakutud teenustena.

Kasu saadakse juhul, kui mis tahes kõnealust abi pakutakse turul valitsevatest tingimustest soodsamalt. Näiteks kui valitsus pakub elektrienergiat turuhinnast madalama hinnaga või ostab toote turuhinnast kõrgema hinnaga.

Subsiidiumid, mida võib vaidlustada ja mida nimetatakse tasakaalustatavateks subsiidiumiteks, on need, mis on ühe ettevõtja või ühe sektori spetsiifilised.

Subsiidiumivastane meede (mida nimetatakse ka tasakaalustavaks meetmeks) – tavaliselt tollimaksu kujul – kehtestatakse eesmärgiga tasakaalustada subsideeritud impordi põhjustatud kahjustav mõju ning taastada aus konkurents. Seega peaks subsiidiumivastane meede vastama subsideeritud ekspordihinna ja subsideerimata ekspordihinna vahelisele erinevusele.

Subsiidium on valitsuse või riigiasutuse rahaline abi, mis toob kasu selle saajale.

MIS ON KAITSEMEEDE?

Kaitsemeetmed võib kehtestada, kui ettenägematu, suur ja järsk impordikasv mõjutab tootmisharu negatiivselt. Nimetatud meetmete eesmärk on anda tootmisharule ajutist hingamisruumi impordisurve vähendamiseks, et läbi viia vajalikud muudatused sellega toimetulemiseks. Kaitsemeetmetega kaasneb alati restruktureerimise kohustus.

Kui dumpingu- ja subsiidiumivastased meetmed on suunatud konkreetsete riikide vastu (ja eksportijatele kehtestatakse individuaalne tollimaks sõltuvalt nende enda olukorrast ja nende koostöö ulatusest), siis kaitsemeetmeid kohaldatakse kõikidest riikidest pärineva impordi suhtes. Teisisõnu, neid kohaldatakse kogu impordi suhtes selle päritolust olenemata ning sama meetet kohaldatakse iga eksportija suhtes.

Seepärast erineb kaitsemeetmete kehtestamise menetlus dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetlusest mitmes aspektis (vt **2. peatükk**).

Erinevalt dumpingu- ja subsiidiumivastastest meetmetest ei keskendu kaitsemeetmed sellele, kas kaubandus on õiglane või mitte. Seepärast on meetmete kehtestamise õigustingimused rangemad, nt kahju käsitlevad normid.

Mis on kahju?

Tootmisharu kannab kahju, kui tema majanduslik olukord halveneb.

Kahju määratakse kindlaks kõikide asjakohaste majandus-tegurite objektiivse uurimise kaudu nagu nt tootmine, müük, turuosa, kasum, tootlikkus, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine jne. See nimekiri ei ole täielik.

Pidage meeles, et kaitsemeetmete puhul tuleb kindlaks määrata tõsise kahju olemasolu. Tegemist on dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete menetluse puhul nõutavast olulisest kahjust kõrgema kahju tasemega.

MILLISED ON MEETMETE KEHTESTAMISE NÕUDED?

Esimene tingimus meetmete kehtestamiseks on kindlaks määrata, **et import toimub dumpinguhindadega** (dumpinguvastased meetmed), **et impordi subsideeritakse** (subsiidiumivastased meetmed) **või et impord on järsult suurenenud** (kaitsemeetmed). Lisaks on veel siiski täiendavad nõuded: tuleb kindlaks teha, kas kõnealusel impordil oli negatiivne mõju omamaise tootmisharu majanduslikule olukorrale, st on tekkinud kahju. Teisisõnu peavad uurimist teostavad asutused tõestama, et impordi ja kahju vahel valitseb **põhjuslik seos**.

Avalike huvide test: riigid võivad otsustada kehtestada meetmed ainult siis, kui on tõestatud, et see ei ole vastuolus avalike huvidega, st meetmed ei põhjusta majandusele rohkem kahju võrreldes neist saadava kasuga. Seepärast tuleb arvesse võtta impordi tööstuslike kasutajate, importijate ja tarbijate huve.

Mis on põhjuslik seos?

Tuleb näidata, et kõnealune import on põhjustanud omamaisele tootmisharule kahju. Selline olukord esineb tavaliselt siis, kui sündmused toimuvad samaaegselt, nt import on suurenenud ja omamaise tootmisharu müük/tootmine on vähenenud.

Väga sageli põhjustavad omamaisele tootmisharule kahju ka muud tegurid peale impordi. Tuleb näidata, et need ei ole peamised kahju põhjustajad. Nendeks teguriteks võivad olla dumpinguhindadeta või subsideerimata impordi hind ja maht, nõudluse vähenemine, muutused kaubanduse struktuuris või tehnoloogia areng.

Kokkuvõtvalt, meetmeid võib kehtestada ainult siis, kui on täidetud kolm tingimust: i) toimub dumpinguhindadega import või subsideeritud import või aset on leidnud impordi järsk suurenemine; ii) omamaine tootmisharu kannab kahju ning iii) eksisteerib põhjuslik seos, mis näitab, et kahju on põhjustanud import ja mitte muud tegurid.

MILLINE ON ÕIGUSRAAMISTIK?

Igal kaubanduse kaitsemeetmeid kasutaval riigil on siseriiklike õigusaktide hulgas konkreetne õigusakt, milles sätestatakse meetmete kohaldamise kord ja tingimused.

WTO liikmete õigusaktid peavad vastama vähemalt WTO nõuetele. Siseriiklikud õigusaktid võivad olla siiski rangemad WTO sätetest, st nendega võidakse sätestada meetmete kohaldamiseks rangemad nõudmised võrreldes WTO tasandil ette nähtuga. WTO

liikmed peavad teavitama oma siseriiklikest õigusaktidest (ja kõikidest neisse tehtavatest muudatustest) asjakohast WTO ametiasutust. Nende õigusaktidega saab tutvuda WTO veebisaidil asuva *on-line* otsimootori abil (vt lisa).

Asjakohased WTO õigusaktid on 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduslepingu VI artikli rakendamise leping (WTO dumpinguvastane leping), subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete leping ning kaitsemeetmete leping.

WTOsse mittekuuluvad riigid ei pea järgima WTO norme. Tavaliselt on nende siseriiklikes õigusaktides siiski järgitud WTO põhimõtteid ning enamasti ei esine nende vahel suuri erinevusi.

Lisaks võib kaubanduse kaitsemeetmete kasutamist käsitlevad erisätted lisada kahepoolsesse kokkuleppesse, mille allkirjastavad EL ja riik, kes kehtestab meetmed või kavatseb seda teha. Ka neid kahepoolseid kohustusi tuleks täita.

Kokkuvõtte meetmeid kõige sagedamini kasutavate riikide siseriiklike õigusaktide peamistest joontest on avaldatud Euroopa Komisjoni veebisaidil (vt lisa). Iga WTO liikme siseriiklike õigusaktide täielikud tekstid on kättesaadavad WTO veebisaidil (vt lisa).

MILLISEID MEETMEID SAAB KEHTESTADA?

DUMPINGU- JA SUBSIIDIUMIVASTASED meetmed kehtestatakse tavaliselt viieks aastaks võimalusega neid läbivaatamise alusel pikendada täiendava(te)ks viieaastas(t)eks perioodi(de)ks. Ajutisi dumpingu- ja subsiidiumivastaseid meetmeid saab kehtestada alles 60 päeva pärast uurimise algatamist. Selliseid ajutisi subsiidiumivastaseid meetmeid võib kehtestada maksimaalselt neljaks kuuks ning ajutisi dumpinguvastaseid meetmeid maksimaalselt kuueks kuuks.

Need meetmed tähendavad tavaliselt *väärtuselist tollimaksu*, st tollimaksu, mis arvutatakse kaubarves näidatud väärtuse alusel

(*nt 15%*), kuid need võidakse kehtestada ka *koguselise tollimaksuna*, st tollimaksuna, mille arvutamisel ei võeta aluseks mitte väärtus, vaid mõni muu näitaja, nt kaal (*nt 15 dollarit tonni kohta*). Hinnakohustus on samuti võimalik (vt allpool). Tollimaksu tasub importija riigis, mis on kehtestanud meetme, ning tollimaksu koguvad siseriiklikud tolliasutused.

Uurimist teostavate asutusega nõuetekohaselt koostööd teinud eksportijatele tuleb määrata tollimaksumäär, mis peegeldab nende endi olukorda. Koostööst loobunud eksportijatele kehtestatakse jääktollimaks, mis on tavaliselt kõrgem koostööd tegevatele

isikutele kehtestatud tollimaksust. Seepärast on eksportijate huvides teha koostööd.

Tollimaks võib olla võrdne arvatud dumpingumarginaali tasemega või leitud subsiidiumi suurusega. Teatavad riigid pakuvad ka võimalust piirduda tollimaksu määramisel kahju korvamiseks vajaliku minimaalse tasemega. Seda meetodit nimetatakse **väiksema tollimaksu reegliks**. Meetme tase ei tohi siiski kunagi olla suurem dumpingumarginaalist või subsiidiumi kogusummast.

KAITSEmeetmed võib kehtestada neljaks aastaks võimalusega pikendada nende kehtivust

maksimaalselt kuni kaheksaks aastaks (vt **7. peatükk**). Enamikel juhtudel kehtestatakse meetmed siiski kolmeks aastaks. Neid meetmeid võib kehtestada impordi märkimisväärse kasvu tulemusel ning nad võivad esineda tollimaksude või koguseliste piirangutena. Koguselised piirangud võivad esineda kas kvoodi või tariifikvoodina. Kvoodi puhul ei ole import teatava mahu ületamisel enam võimalik ning tariifikvoodi puhul on import pärast selle mahu ületamist siiski võimalik, kuid sellele kehtestatakse täiendav tollimaks. Ajutised kaitsemeetmed võib kehtestada uurimise alustamisega samaaegselt. Need ajutised meetmed võivad esineda ainult tollimaksu kujul.

Hinnakohustus: alternatiivne lahendus?

Dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetluste käigus võib eksportija pakkuda tema suhtes dumpingu- või subsiidiumivastase tollimaksu kehtestamise asemel hinnakohustust.

Selle puhul nõustub eksportija eksportima uurimise all olevat toodet konkreetsest hinnapiirist kõrgema hinnaga, st dumpinguhindadeta või mittesubsidieeritud hindadega. Kui eksportija hinnad on kõrgemal sellest künnisest, vabastatakse ettevõtja tooted tollimaksust, mida importimise korral vastasel juhul nõutaks. Seda saab rakendada loomulikult teatavatel tingimustel, mis tavaliselt hõlmavad importiva riigi ametiasutuste poolset ranget järelevalvet ning mõnikord korrapärast aruandlust ekspordihindade kohta ja kontrollimenetlusi.

Hinnakohustust pakkuda sooviv ettevõtja peab võtma ühendust uurimist teostava ametiasutusega.

2. peatükk

Uurimine

MILLISTEL ALUSTEL UURIMINE ALGATATAKSE?

Kaubanduse kaitsemeetmete-
ga seotud uurimine algatakse
tootmisharu kaebuse alusel
või uurimisasutuse algatusel.
Meetmest sõltuvalt võidakse
uurimine algatada, kui esinevad
tõendid i) dumpingu, subsidiumi
või impordi märkimisväärse kasvu
kohta; ii) omamaisele tootmisha-
rule tekkinud kahju kohta ning
iii) põhjusliku seose kohta kah-
ju ja asjaomase impordi vahel.
Enamikel juhtudel põhineb uuri-
mine ühe või enama omamaise
tootja esitatud kaebusel. Pöörake
tähelepanu sellele, et õigusaktide
kohaselt peavad kaebuse esitajad
esindama valdavat osa omamai-
sest tootmisest. Igal uurimisega
hõlmatud isikul on õigus saada nn
avalik versioon sellest kaebusest
(st versioon, millest on välja jae-
tud kogu konfidentsiaalne teave).
Vt ka 3. peatükki alapunkti 2.

MIKS UURIMINE ALGATADA?

Kui ametiasutused on analüüsi-
nud kaebust ja leiavad, et on pii-
savalit tõendeid, otsustavad nad
algatada uurimise. Uurimise ees-
märk on koguda teavet saamaks
kinnitust selle kohta, kas meet-
mete kehtestamiseks vajalikud
õigustingimused on täidetud,
ning määrata kindlaks meetmete
tase. Kõik uurimised ei vii tingi-
mata meetmete kehtestamiseni.
Uurimine võib hoopis näidata, et
meetmete kehtestamine ei ole
õigustatud.

KUIDAS MIND TEAVITATAKSE UURIMISEST?

Uurimise algatanud riik peab avaldama teatise, nn teate algatamise
kohta, oma ametiikes teadaannetes. Lisaks peab ta uurimisest teavitama
asjaomaste riikide ametiasutusi. Tavaliselt teavitatakse otse ka kõiki
uurivatele asutustele teadaolevaid eksportivaid tootjaid.

Iga kord, kui Euroopa Komisjonile antakse teada uurimise algatamisest,
teavitab komisjon viivitamatult ka liikmesriikide esindajaid, paludes neid
edastada teave asjaomastele isikutele. Lisaks püüab Euroopa Komisjon
ühendust võtta ELi assotsiatsioonidega, mis esindavad uurimise all olevat
toodet tootva tootmisharu esindajaid, eesmärgiga neid hoiatada, anda
neile asjakohast teavet ja paluda neil ühendust võtta oma liikmetega.
Lisaks avaldab Euroopa Komisjon teabe käimasolevate uurimiste kohta
oma veebisaidil.

Seega saavad eksportivad tootjad teavet otse uurimist teostavalt asutuselt
või oma liikmesriigilt või asjakohastelt ELi assotsiatsioonidelt. Paljudel
juhtudel kuulevad tootjad uurimisest ka oma kutsealaste kontaktide, nt
oma klientide kaudu, sest selline teave levib tavaliselt kiiresti.

Mida ma peaksin tegema, kui mind teavitatakse uurimisest?

Kui te soovite säilitada oma õigused
seoses uurimisega, siis peaksite
viivitamatult ühendust võtma uurimist
teostava asutusega ja registreerima end
huvitatud isikuna.

KAS MA PEAKSIN UURIMISES OSALEMA?

Parima võimaliku tulemuse saavutamiseks on soovitatav teha uurimist
teostava asutusega koostööd ja esitada nõutud teave. **Dumpingu- ja
subsidiumivastaste meetmete kehtestamise uurimiste käigus
kehtestatakse täiel määral koostööd tegevatele ettevõtjatele in-
dividuaalne, nende olukorda peegeldav tollimaks, mis on tavaliselt
madalam koostööst loobunud ettevõtjatele kehtestatavast tollimak-
sust.** Üksikasjalikuma teabe saamiseks vt 5. peatükki.

KELLEGA MA PEAKSIN ÜHENDUST VÕTMA?

Kui uurimine peaks puudutama teie ettevõtet või kui teil peaksid tekima konkreetsed küsimused, **siis soovitatakse teil ühendust võtta oma siseriikliku ja/või Euroopa assotsiatsiooniga**, kes on tavaliselt olukorrast teadlik ning tunneb selliseid menetlusi. Lisaks võite ühendust võtta oma siseriiklike ametiasutustega, et saada asjakohast nõu ja hinnangut menetluste kohta.

Kogu asjakohase teabe saamiseks (nt teade algatamise kohta, küsimustikud) ja kõikidest tähtaegadest kinnipidamiseks palume teil võtta otse ühendust asjaomaste uurimist teostavate asutustega. On üsna oluline anda neile endast märku, kui huvitatud isikust. See on sageli eeltingimus, et kasutada õigust end kaitsta.

Euroopa Komisjon jälgib aktiivselt ELi mittekuuluvate riikide kehtestatavaid kaubanduse kaitsemeetmeid. Kuigi Euroopa Komisjon ei saa ELi tootjaid sellistes uurimistes seaduslikult esindada, on komisjon kogunud tehnilisi teadmisi ja palju kogemusi seoses kaubanduse kaitsemeetmete kasutamisega kolmandate riikide poolt. On loodud kogunud juhtumikäsitlejate töörühm, kes võib anda teie ettevõttele tehnilist abi ja nõu. Euroopa Komisjoni kontaktandmed on esitatud lisas.

MILLISED ON UURIMISE PEAMISED ETAPID?

1. Dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise uurimised

Allpool antakse ülevaade tüüpilise uurimise peamistest etappidest. Menetlused võivad riigiti erineda – iga suurema riigi veebisaidi andmetega saate tutvuda lisas.

UURIMISE ALGATAMINE

ELi mittekuuluvate riikide ametiasutused algatavad uurimise, avaldades teate oma riigi ametlikes teadaannetes. **Selles teates avaldatakse tavaliselt ka kõik asjaomased tähtajad.** Samal ajal teavitavad ametiasutused otse asjaomaseid eksportijaid ja/või asjaomaseid saatkondi, ettevõtjate peakontoreid ja ELi delegatsioone.

UURIMISEGA SEOTUD TOOTJA REGISTREERIMINE

Uurimisega seotud eksportivad tootjad peavad registreeruma uurimist teostavas asutuses ja paluma küsimustikku. Tähtajad on lühikesed, kuid neist tuleb kinni pidada: tavaliselt on huvitatud isikuna registreerumiseks aega 15–21 päeva ning täidetud küsimustiku tagastamiseks 30–45 päeva.

AJUTISTE MEETMETE KEHTESTAMINE

Ajutised meetmed **võib** kehtestada, kui uurimise algatamisest on möödunud 60 päeva. Tavaliselt kulub selleks siiski rohkem aega. Ajutisi meetmeid ei kehtestata kõikide juhtumite korral.

TÄIENDAV TEAVE/KONTROLLKÄIGUD

Uurimise käigus võivad uurimist teostavad asutused küsida täiendavat teavet või kokku leppida kontrollkäigud eksportija valdustesse. **Pidage meeles, et kontrollkäigud võivad toimuda enne või pärast ajutiste meetmete kehtestamist.**

LÕPLIKE MEETMETE KEHTESTAMINE

Uurimise lõppedes võib kehtestada lõplikud meetmed. Uurimist teostavad asutused peavad avaldama lõplikud järeldused ning kooskõlas WTO eeskirjadega andma huvitatud isikutele võimaluse esitada enne lõplike meetmete kehtestamist oma märkused. Kui tegemist ei ole erandolukorraga, **teostatakse uurimised ühe aasta jooksul ning kindlasti ei tohi uurimine kesta kauem kui 18 kuud.**

2. Mis on kaitsemeetmete kehtestamist käsitleva uurimise eripära?

Eespool kirjeldatud peamised etapid kehtivad ka kaitsemeetmetega seotud uurimiste puhul: algatamine teate avaldamisega riigi ametlikes teadaannetes, vajadus registreeruda huvitatud isikuna, küsimustikud, tulemuste avaldamine, et võimaldada isikutel esitada märkusi, ning meetmete kehtestamine.

Kaitsemeetmetega seotud menetluste teatavad aspektid erinevad siiski dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetlustest, sest kaitsemeetmed on erakorralised meetmed ning sama tollimaks kehtestatakse kogu impordi suhtes olenemata selle päritoluriigist. Peamised erinevused on järgmised:

- 1) **ajutisi meetmeid võib kehtestada samaaegselt uurimise algatamisega. Seepärast võib juhtuda, et eksportijad seisavad äkki, ilma eelneva hoiatuseta silmitsi kaitsetollidega;**
- 2) kuigi ettevõtjate endi koostöö on kaitsemeetmetega seotud menetluses samuti oluline, ei ole sel sama mõju nagu dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetluses, sest individuaalseid

tollimakse ei arvutata. Sama tollimaks kehtestatakse võrdsest koidest allikatest pärinevale impordile. Uurimist teostavad asutused võivad siiski otsustada kehtestada tollimaksu, mis on spetsiifilisema mõjuga, samas ülemäärasel karistamata impordi, mis ei kahjusta omamaist tootmist. Näiteks võidakse meede kehtestada ainult teatavast minimaalsest impordihinnast madalama hinna puhul. Seega võib ettevõtjatel olla selge huvi teha koostööd, tagamaks et nende seisukohti ja märkusi võetaks arvesse. Koostöö puudumisel võivad isikud tõepoolest ilma jääda õigusest kaitsta oma huve (nt esitada märkusi ja osaleda ärakuulamistel).

Kaitsemeetmete kehtestamist käsitleva uurimisega seotud ettevõtjad peaksid seepärast võtma viivitamatult ühendust Euroopa Komisjoniga ja/või oma liikmesriigi ametiasutustega, et välja töötada kaitsestrateegia, vältimaks põhjusetu karistamist. Paljudel juhtudel ei põhjusta Euroopa eksportijad mingit kahju, sest nende eksport toimub tavaliselt kõrgemal hinnatasemetel.

3. peatükk

Eksportijate õigused ja kohustused

Kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimised on kohtulaadsed menetlused, mille käigus on kõikidel huvitatud isikutel konkreetsed õigused (kaitseõigus), aga ka kohustused. Huvitatud isikuteks on kõik majandustegevuses osalejad, keda mis tahes meetmed võivad otseselt või kaudselt mõjutada. See puudutab peamiselt uurimisega hõlmatud riigi/riikide eksportijat/eksportijaid, aga ka uurimise algatanud riigi siseriiklikku tootjat / siseriiklikke

tootjaid. Selleks et need isikud oma õigusi tegelikult kasutada saaksid, peavad nad täitma teatavaid kohustusi.

Need õigused ja kohustused tulenevad uurimise algatanud riigi õigusaktidest. Need peavad olema kooskõlas WTO õigusaktidega (kui kõnealune riik on WTO liige) ning kõnealuse riigi ja ELi vahelise mis tahes kehtiva kahepoolse kokkuleppe sätetega.

MILLISED ON MINU ÕIGUSED?

1. Õigus anda teavet

Eksportijatel on õigus esitada asjakohast teavet. Üldjuhul toimub see kirjalikult. Uurimist teostavad asutused peavad seda teavet arvesse võtma, kui see on asjakohane ja esitatud kooskõlas ametiasutuste nõutud menetlustega ning ettenähtud tähtaegade raames.

Isikutel on võimalus esitada kahte liiki teavet: i) teave, mida kasutatakse teie ettevõtte jaoks tollimaksumäära arvutamiseks (dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetlus), st tavaliselt küsimustikule vastamise teel; ning ii) juriidilist või faktilist laadi üldised märkused, st kirjaliku dokumendina.

TÄHELEPANU: registreeruge!

Selleks et teid käsitletaks huvitatud isikuna – ning eespool nimetatud kaitseõiguse tagamiseks – peab ettevõtja endast uurimist teostavale ametiasutusele teada andma ning registreeruma vastavalt uurimise

algatamise teates kirjeldatud menetlustele ja seal nimetatud tähtaegade jooksul. Tavaliselt piisab lihtsast kirjast, kuid teatavad jurisdiktsioonid nõuavad selles etapis ka juba põhjalikumat teavet.

Mis on küsimustiku eesmärk?

Küsimustikule vastamise peamine eesmärk on saada teie ettevõtte olukorrale vastav tollimaksu määr. Näiteks dumpinguvastaste meetmete kehtestamise menetluse käigus nõutakse üksikasjalikku teavet ekspordihindade, aga ka siseturgudel kehtivate hindade ja vastavate tootmiskulude kohta. Sel määral, mil vastust peetakse piisavaks – ja uurimist teostavad asutused on kontrollinud teabe õigsust –, kasutatakse seda teavet dumpingumarginaali arvutamisel.

Kui dumpingu- ja subsideerimisvastaste meetmete kehtestamist käsitlevate menetluste raames võidakse määrata individuaalsed tollimaksumäärad, siis **kaitsemeetmete** puhul kehtestatakse ainult üks meede ja seda kohaldatakse kogu ekspordi suhtes, olenemata selle päritoluriigist ning sellest, kas küsimustikule vastati või mitte. Kaitsemeetmete kehtestamist käsitlevate juhtumite korral võivad küsimustikule antud vastused osutada siiski olulisteks, et sillutada teed meetmele, mis mõjutaks vähem teie ekspordihuve, nt miinimumhind.

Miks ma peaksin küsimustikule vastama?

Küsimustikule vastamine ei ole kohustuslik. Samas ei arvutata vastamisest loobumise korral tavaliselt individuaalset tollimaksu määra ja meetmed on tavaliselt karmimad koostööd tegevatele isikutele määratud tollimääradest (koostööst loobumist ei saa premeerida).

Küsimustikule vastamine hõlmab ka olulisi kohustusi (vt tekstikasti lehekülje alguses) ning sageli on soovitatav palgata õigusnõustaja, et tagada piisav koostöö. Samas ei ole teie ootustele vastav konkreetne tulemus

uurimises täielikku koostööd tehes veel tagatud.

Kuigi koostöö on soovitatav, jääb see siiski majanduslikuks otsuseks ning peaks põhinema kulude ja tulude analüüsil.

Kuidas ma pean küsimustikule vastama?

Kui te otsustate küsimustikule vastata, peate tegema kõik, et tagada täielik koostöö (vastata tuleb kõikidele küsimustele) ning täita kõik uurimist teostava asutuse nõutud tingimused. Osalist koostööd (st vastamine ainult küsimustiku teatavatele osadele) võidakse käsitleda koostööst loobumisenä. Sellisel juhul ei võeta tollimaksude arvutamise korral arvesse teie endi andmeid, vaid parimaid kättesaadavaid fakte. Sellest tulenevalt võib tollimaksu määr kujuneda oodatust kõrgemaks. Koostööd käsitlevate kohustuste kohta leiate lisateavet **5. peatükist**.

Kuidas ma saan tagada, et minu konfidentsiaalsed andmed oleksid kaitstud?

Küsimustikule vastamine tähendab, et te peate esitama ettevõtet käsitlevat tundlikku teavet, nt üksikasjalikud andmed hindade (iga eksporditehingu kohta), kulude või klientide nimede kohta.

Kuigi te võite pidada seda teavet väga tundlikuks, sest see võib sisaldada ärisaladusi, on see uurimise seisukohast äärmiselt oluline teave ning tuleks seetõttu uurimist teostavale asutusele siiski esitada. Ametiasutustel on siiski seaduslik kohustus tagada konfidentsiaalsete andmete kaitse ning nad ei tohi neid andmeid teiste isikutega jagada.

Kuidas ma otsustan koostöö üle?

Selleks et otsustada, kas teha koostööd või sellest loobuda, peavad eksporditajad võrdlema koostööga kaasnevaid kulusid ja tulusid koostööst loobumisega kaasnevate kulude ja tuludega. Koostööst loobumine võib kaasa tuua vajaduse loobuda kõnealusest eksporditurust.

Palun vaadake 5. peatükki.

Seepärast **võib mis tahes tundlikke andmeid esitada konfidentsiaalsena** ning selgesõnaliselt sellisena ka tähistada. Sellisel juhul peate esitama ka mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte sellest teabest. Nimetatud mittekonfidentsiaalne kokkuvõtte tehakse läbipaistvuse tagamise eesmärgil kättesaadavaks kõikidele huvitatud isikutele, et neil oleks võimalik oma kaitseõigust piisavalt määral kasutada. Kokkuvõtte võib koosneda näiteks indekseeritud näitajatest. Pange siiski tähele, et kui teatavat teavet ei saa kokkuvõtlikult esitada või indekseerida (nt klientide nimed), tuleks see teave siiski uurimist teostavale asutusele edastada (konfidentsiaalseks märgituna), kuid seda ei tehta teistele isikutele kättesaadavaks.

Pidage silmas, et USA, Kanda ja Mehhiko võimaldavad huvitatud isikute seaduslikele esindajatele

juurdepääsu kogu esitatud konfidentsiaalsele teabele. Nimetatud esindajatel ei ole siiski õigust seda teavet oma klientidega jagada.

Millist muud teavet lisaks küsimustikus antud vastustele saan ma esitada?

Lisaks küsimustikele võivad huvitatud isikud soovida esitada üldisemat laadi märkusi või tõstatada konkreetseid küsimusi muudel teemadel kui need, mis on seotud tollimaksu kindlaksmääramisega. Need võivad käsitleda näiteks õiguslikke argumente (st selliseid, millega näidatakse, et õigusaktidest tulenevad nõuded ei ole täidetud), konkreetset teavet toote määratluse kohta, omamaise tootmisharu olukorda, siseturгу ja/või mis tahes muud uurimise kontekstis asjakohast teavet.

Sellised märkused võib esitada kirjalikult uurimise algatamise teate määratletud kujul ja tähtaegade jooksul ning kooskõlastades need sidususe tagamise eesmärgil ELi tootmisharu assotsiatsioonidega, siseriiklike ametiasutustega ja Euroopa Komisjoniga.

Uurimist teostavad asutused peavad analüüsima kogu saadud teavet, sealhulgas nimetatud kirjalikke dokumente, ning kui see teave on asjakohane ja nõuete kohaselt põhjendatud, võtma seda arvesse järelduste koostamisel.

Nimetatud teemadel tekkivate konkreetsete küsimustega soovime teil pöörduda õigusnõustaja poole või võtta ühendust Euroopa Komisjoni talitustega ja oma liikmesriigi ametiasutustega, kes võivad teile pakkuda mõningaid juhiseid (vt kontaktandmeid juhendi lõpus).

2. Õigus omada juurdepääsu teabele ja esitada selle kohta märkusi

Uurimist teostavad asutused peavad huvitatud isikutele esitama teavet, kui **a) uurimine on algatatud** ning **b) kui järeldused on tehtud**. Lisaks **c)** tuleb tagada juurdepääs mittekonfidentsiaalsele **teabele**, mille on esitanud teised huvitatud isikud.

a) Teave algatamise etapis

Uurimise algatamine põhineb peaaegu alati kaebusel (taotlusel), mille on esitanud kolmanda riigi omamaine tootmisharu. Niipea kui uurimine on algatatud, peavad selle riigi uurimist teostavad asutused tegema selle kaebuse huvitatud isikutele kättesaadavaks. See dokument peaks sisaldama i) tõendeid dumpingu või subsideerimise või suurenenud impordi kohta, ii) teavet omamaise tootmisharu olukorra kohta ning iii) tõendeid, mis kinnitavad, et impordil on negatiivne mõju omamaisele tootmisharule.

Kui uurimine teid puudutab, siis on teil õigus saada kaebuse nn avalik versioon. Tegemist on omamaise tootmisharu esitatud taotluse mittekonfidentsiaalse versiooniga, st kogu konfidentsiaalset laadi teave on eemaldatud ja asendatud mittekonfidentsiaalse kokkuvõttega. Nimetatud kokkuvõtte peab andma piisavalt üksikasjalikku teavet, et oleks võimalik piisaval määral mõista konfidentsiaalsena esitatud teabe sisu.

b) Teave, kui järeldused on tehtud

Uurimise järeldused tuleks edastada huvitatud isikutele. Kui te olete huvitatud isik, siis peaksite küsima ja saama järgmist teavet: olulised järeldused seoses dumpingu/subsiidiumi või suurenenud impordiga (kaitsemeetmete korral), omamaise tootmisharu olukord (kahju) ning kuidas import mõjutas omamaist tootmisharu (põhjuslik seos). Lisaks peaksid kõik koostööd teinud eksportijad saama üksikasjaliku selgituse, kuidas nende tollimaks arvutati (seda ainult dumpingu- või subsiidiumivastaste meetmete kehtestamist käsitlevate menetluste puhul, sest kaitsemeetmete puhul individuaalset tollimaksu ei kehtestata).

Millal ma saan teavet oluliste järelduste kohta?

Uurimise tulemused tuleb avaldada enne lõplike järelduste tegemist ning märkuste esitamiseks tuleb anda piisavalt aega. Esialgsed järeldused võib avaldada ajutiste meetmete kehtestamisega samal ajal või kohe pärast seda.

Mida ma peaksin tegema, kui ma ei saa mingit teavet?

Kui teavet ei avaldata või avaldatakse ainult osaliselt, peaksid huvitatud isikud võtma võimalikult kiiresti ühendust uurimist teostavate asutustega, sest tavaliselt on aega vastamiseks väga vähe (vt allpool). Kui te leiate, et ei saanud piisavalt teavet, võib Euroopa Komisjon teid aidata.

Kuidas ma saan kasutada saadud teavet?

Uurimise tulemuste avaldamise eesmärk on anda huvitatud isikutele võimalus esitada järelduste kohta märkusi. Peaksite silmas pidama asjaolu, et märkusi saab esitada vaid piiratud aja jooksul (täpsustatud kas algatamise teates või avaldatud dokumendis endas). Seega peaksite tagama, et tegutsete uurimist teostavate asutuste määratletud tähtaegade raames.

Teil on õigus esitada järelduste kohta mis tahes märkusi, sealhulgas teie ettevõttele määratud tollimaksu arvutamise kohta (kui see teile määrati) ning samuti kahju ja põhjusliku seose kindlakstegemise kohta. Selles etapis võib tõstatada ka kõiki muid küsimusi, nt toote määratlust käsitlevad küsimusi. Teil võib tõepoolest tekkida soov paluda teha erand teie eksporditavate toodete või neist mõnede suhtes. See sõltub siiski õiguslikest aspektidest.

Mõned riigid viivad läbi ka nn avalike huvide testi, st nad uurivad, kas meetmete kehtestamine oleks üldiselt omamaise majanduse huvide vastu. Ka selle kohta võib märkusi esitada.

Ka siin võivad Euroopa Komisjon ja teie siseriiklikud ametiasutused teid aidata, sest see on uurimises äärmiselt oluline etapp.

c) Juurdepääs esitatud teabele

Kõigil huvitatud isikutel on õigus saada juurdepääsu teabele, mille teised isikud on uurimise raames esitanud. Sõltuvalt uurimise algatanud riigi praktikast võib see toimuda erineval kujul:

Juurdepääs mittekonfidentsiaalsetele dokumentidele (kõige sagedamini esinev juhtum)

Kõigil huvitatud isikutel on õigus saada uurimise käigus juurdepääs kogu teabele, mis teised isikud on esitanud mittekonfidentsiaalsena. Kogu konfidentsiaalne teave on eemaldatud ja asendatud tähendust omava kokkuvõttega. Isikud võivad taotleda võimalust tutvuda nende dokumentidega uurimist teostavate asutuste ruumides. Tavaliselt on võimalus teha koopiaid.

Pidage silmas, et mõnes riigis võimaldatakse dokumentidele juurdepääsu üksnes kohalikele juristidele ning seega võib osutada vajalikuks õigusnõustaja palkamine.

Mõned riigid võimaldavad registreerunud huvitatud isikutele *on-line* juurdepääsu (nt Austraalia ja Kanada).

Juurdepääs konfidentsiaalsetele dokumentidele

Mõned riigid (praegu USA, Kanada, Mehhiko) võimaldavad juurdepääsu KÕIKIDELE huvitatud isikute esitatud dokumentidele (sealhulgas konfidentsiaalsele teabele). Selline õigus on küll antud ainult juristidele, kusjuures kehtib range nõue mitte avaldada mis tahes konfidentsiaalset teavet oma klientidele.

Teabe automaatne saamine

Mõned üksikud riigid nõuavad, et iga kord, kui isik esitab teavet, edastaks ta mittekonfidentsiaalse versiooni kõikidele teistele huvitatud isikutele (nn koondnimekirja alusel). Nii toimub see näiteks Ukrainas.

Kuidas ma saan seda teavet kasutada?

Dokumentides sisalduv teave võib olla huvipakkuv, sest näete teiste isikute esitatud väiteid. Neid väiteid võib ümber lükata, kui esitate vastava dokumendi või taotlete ärakuulamist, et oma seisukohti avaldada. Eksportijad keskenduvad tavaliselt importiva riigi omamaisele tootmisharule, st oma konkurentide esitatud dokumentidele.

3. Õigus olla ära kuulatud

Isikutel on võimalus teha oma seisukohad suuliselt teatavaks ärakuulamisel. Seda võivad nõuda huvitatud isikud või siis toimuvad need uurimist teostava asutuse algatusel. Viimasel juhul toimub ärakuulamine avalikult, st kõiki huvitatud isikuid kutsutakse osalema samal ärakuulamisel ning väljendama arvamust või arutema seisukohtade üle. Ärakuulamised toimuvad uurimise algatanud riigis.

Ärakuulamist käsitlevad üksikasjad on tavaliselt esitatud algatamise teates. Kui te soovite esitada oma seisukohad suuliselt, peaksite järgima uurimise algatamise teates selgitatud menetlust. Samuti on soovitatav esitada ärakuulamisel suuliselt väljendatud märkused kirjalikult nn ärakuulamisjärgse esildise kujul. Sarnaselt kirjalikele märkustele tuleks ka ärakuulamise jooksul esitatud seisukohad kooskõlastada ELi tootmisharu assotsiatsiooni, Euroopa Komisjoni ja siseriiklike ametiasutustega.

MILLISED ON MINU KOHUSTUSED?

Uurimises osalemiseks ja piisavate kaitseõiguste tagamiseks peavad huvitatud isikud täitma mitmeid kohustusi. Tavaliselt selgitatakse neid kohustusi selgesõnaliselt algatamise teates ning need kohustused hõlmavad peamiselt tähtaegadest kinnipidamist ja piisavat koostööd.

1. Kohustus registreeruda

Uurimise raames koostöö tegemiseks on esimene samm registreeruda huvitatud isikuna vastavalt uurimise algatamise teatise täpsustatud menetlusele ja seal nimetatud tähtaegade raames.

2. Kohustus kinni pidada tähtaegadest

Uurimised on ajaliselt piiratud ning seepärast kehtivad väga ranged tähtaegad. **Nende tähtaegade mittejärgimist võidakse pidada koostööst loobumiseks**, millel võivad olla olulised negatiivsed tagajärjed. Seega on tähtis neid tähtaegu teada ja neist kinni pidada. Tavaliselt on tähtjad selgesõnaliselt kindlaks määratud uurimise algatamise teates ja/või asjakohased uurimist teostavad asutused edastavad need ametlikult kõikidele registreerunud huvitatud isikutele.

Tähtaja pikendamist võib taotleda otse uurimist teostavalt asutusele. Kui taotlus on mõistlik ja nõuetekohaselt põhjendatud, antakse sageli pikendust. Kindel selles siiski olla ei saa. Seepärast tuleks dokumendid ideaalis esitada siiski tähtaegade piires.

Olulisemad tähtjad puudutavad:

- **huvitatud isikuna registreerumist;**
- **küsimustikule (ja puudustele viitavatele kirjadele) vastamist;**
- **märkuste esitamist (pärast uurimise algatamist või ajutiste meetmete kehtestamist);**
- **avalikul ärakuulamisel osalemise taotlemist.**

3. Kohustus teha piisavalt koostööd

Piisava koostöö tegemiseks peate täitma küsimustiku. Teie vastused küsimustikule on peamine teave, mille alusel tehakse järeldused teie ettevõtte kohta (dumpingu- ja subsidiumivastaste meetmete kehtestamise menetlustes). Küsimustikule vastamine ei ole alati lihtne, sest esitada tuleb üksikasjalikku teavet konkreetsetes formaadis, mis ei ole ettevõtjate jaoks alati standardne. Nõutav teave hõlmab tavaliselt kõiki andmeid 12 kuu siseriiklike ja eksporditehingute kohta ning täielikku teavet iga asjaomase toote liigi tootmiskulude kohta.

Peaksite silmas pidama, et kogu asjakohase teabe **mitteesitamisel või puuduliku, vale või eksitava teabe esitamisel sätestatud ajavahe- miku jooksul võivad olla teie ettevõtte jaoks ebasoodsad tagajärjed**. Näiteks dumpinguvastaste meetmete kehtestamise juhtumite puhul on vähetõenäoline, et aktsepteeritakse tõendeid siseriiklike hindade kohta, kui need on esitatud vastavate tootmiskuludeta, sest nimetatud hindasid saab kasutada ainult siis, kui on tõestatud, et nad on kasumlikud, st kõrgemad

Menetluste keel

Märkused ja vastused küsimustikule tuleb tavaliselt esitada uurimist teostava riigi ametlikus keeles. Seepärast tuleb võtta arvesse aega, mis on vajalik kõikide dokumentide tõlkimiseks enne nende saatmist. Pidage tähtaegadest kinni!

Mida ma saan teha pärast tähtaegade möödumist?

Uurimist teostavad asutused võivad eirata kogu teavet, mis on esitatud pärast tähtaja möödumist. Kui teil on raskusi tähtaegadest kinnipidamisel, soovitatakse teil viivitamatult paluda pikendust. Kui te pikendust ei saa või kui te ei suuda teavet esitada õigeaegselt, soovitatakse teave siiski esitada ning seda isegi pärast tähtaja möödumist, lisades põhjendused teabe hilisema esitamise kohta. Selles, et ametiasutused selle teabe vastu võtavad, ei saa siiski kindel olla.

Halvimal juhul võite oma üldist laadi märkused juhtumi sisu kohta esitada ikkagi Euroopa Komisjonile, oma siseriiklikele asutustele või siseriiklikule/ELi tootmisharu assotsiatsioonile, et nad saaksid neid kasutada oma märkuste esitamisel, tingimusel et nad on registreerunud huvitatud isikutena.

tootmiskuludest. Andmete osalisel esitamisel võivad uurimist teostavad asutused otsustada (vähemalt osaliselt) küsimustikule antud vastuseid mitte arvestada ning teha järeldused mis tahes muude kättesaadavate faktide alusel.

Enne küsimustikku täitma asumist on äärmiselt oluline leida aega juhiste hoolikaks lugemiseks. Kui teil tekivad mis tahes küsimused seoses küsimustele antavate vastustega või mis tahes raskused küsimustiku täitmisel, võtke kõhklemata ühendust uurimist teostava asutusega.

Ettevõtjad võivad saada pärast küsimustikule vastuste esitamist nn puudustele viitava kirja. Ka vastus sellele kirjale tuleks saata nõutud tähtaja jooksul või vastasel juhul leitakse, et te ei teinud koostööd. **Uurimist teostavad asutused võivad teha kohapealseid kontrollkäike, et uurida teie ettevõtte raamatupidamisandmeid ja kontrollida küsimustikus esitatud teavet.**

Kas minuga seotud ettevõtjad peavad samuti küsimustikule vastama?

Uurimist teostavad asutused võivad nõuda, et asjaomase toote tootmisse ja müüki kaasatud seotud ettevõtjad peavad samuti vastama küsimustikule ja/või et grupp esitaks konsolideeritud vastuse. Eelkõige palutakse vastata kolmandas riigis asuval seotud importijatel. Pange tähele, et seose mõiste ei piirdu tingimata ainult kontrollitava osalusega. Kui kahtlete, kas seotud ettevõtja peaks samuti vastama, võtke küsimuse täpsustamiseks viivitamatult ühendust ametiasutustega.

Erand: valimi moodustamine

Kui eksportijate arv on väga suur, võivad uurimist teostavad asutused otsustada teha oma järeldused mõistliku (vähendatud) arvu ettevõtjate alusel. Selleks moodustatakse ettevõtjatest valim ning vaid valimisse kaasatud eksportijad peavad vastama küsimustikule. On siiski äärmiselt oluline, et teie ettevõtte nõustuks osalema uurimises ja täidaks nn valimi moodustamise küsimustiku (tegelikus uurimises kasutatavast küsimustikust palju lühem küsimustik), mille alusel uurimist teostavad asutused koostavad valimi. Valimisse kaasatud ettevõtjate põhjal saadud

keskmisi näitajaid kohaldatakse seejärel nende koostööd teha soovivate ettevõtjate suhtes, kes valimisse ei kuulunud.

Kas ma peaksin vastama küsimustikule kaitsemeetmete juhtumi puhul?

Kuigi kaubanduse kaitsemeetmetega seotud juhtumi puhul ei kehtestata individuaalseid tollimakse, võib küsimustikule vastamine siiski oluliseks osutuda. Kui vastused mis tahes küsimustikule puuduvad, võivad uurimist teostavad asutused (vale) järelduse, et eksportijatel puudub huvi juhtumi vastu.

Kuna üksikasjalikke arvutusi ei tehta, on kaitsemeetmete juhtumite küsimustikke võrreldes dumping- või subsiidiumivastaste juhtumite küsimustikega tavaliselt lihtsam täita.

Seepärast on ülimalt soovitatav täita kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimiste küsimustikud. Mõned riigid siiski ei palu eksportijatel vastata küsimustikele kaitsemeetmetega seotud uurimiste raames. Sellisel juhul võite siiski esitada ülevaatliku dokumendi teie seisukohadest ja märkustest.

KONTROLLKÄIGUD: KAS MA PEAKSIN NENDEGA NÕUSTUMA? MIDA MINULT OODATAKSE?

Uurimist teostavad asutused võivad kontrollida iga küsimustikule antud vastust. Kontrollkäigu eesmärk on kontrollida küsimustiku vastustes esitatud teabe ja andmete terviklikkust ja õigsust.

Kontrollkäigud kestavad tavaliselt kaks kuni kolm päeva või enam, sõltuvalt uurimist teostavast riigist; nt USA puhul üle nädala. Sõltuvalt riigist võivad kontrollkäigud toimuda kas enne või pärast ajutiste meetmete kehtestamist. Mitte kõik riigid ei teosta kontrollkäike. Pidage silmas, et kaitsemeetmetega seotud juhtumite puhul on kontrollkäigud üsna erandlikud.

Kas ma peaksin nendega nõustuma?

Kohapealsete kontrollkäikudega on soovitatav nõustuda, sest vastasel juhul võidakse ettevõtet käsitleda koostööd mittetegevana olenemata asjaolust, et ettevõtte on täiel määral esitanud küsimustikus nõutud teabe.

Millist teavet ma peaksin andma?

Küsimustikule antud vastustes esitatud näitajate kontrollimine põhineb suure osas ettevõtja raamatupidamisandmetel, pearaamatul ja raamatupidamisdokumentidel (arved, saatedokumendid). Seepärast ei tule tavaliselt kontrollkäigu jooksul esitada uut teavet, vaid ainult tõendavaid andmeid.

Konfidentsiaalsus

Uurimist teostavad asutused peavad kontrollkäikude jooksul kogutud konfidentsiaalset teavet sellisena ka käsitlema. Nimetatud teave tuleb selgelt tähistada konfidentsiaalsena. Kui teil tekib kahtlusi, võtke täiendava nõuande saamiseks kõhklemata ühendust Euroopa Komisjoniga.

Kohapealseks kontrollkäiguks on vaja põhjalikult ette valmistada ning tavaliselt peaks selle korraldama eksportija seaduslik esindaja (selle olemasolu korral). Asjakohane personal (eelkõige küsimustikule vastanud personal) peaks olema kättesaadav ning valmis vastama uurijate küsimustele. Müügi- ja raamatupidamispersonal (nii siseriikliku müügi kui

ekspordiga tegelev personal) peaks samuti olema kaasatud.

Põhimõtteliselt tuleks eelnevalt valmis panna kõik dokumendid ja arvutis olevad andmed, mis olid aluseks küsimustikule vastamisel, ning need peaksid olema kontrolli ajal kättesaadavad. Lisaks peaks olema võimalik kasutada koopiaamasinat, sest uurijad vajavad eranditult koopiaid enamikust küsimustiku vastamisel aluseks olnud dokumentidest.

Tähtsate või vastuoluliste juhtumite puhul on Euroopa Komisjon ja liikmesriikide ametiasutused valmis eksportijaid nende kontrollkäikude jooksul abistama, olles rangelt jälgija rollis. Lisaks on asjaomased eksportijad teretulnud Brüsselisse, et saada Euroopa Komisjonilt nõu ja tehnilist abi.

4. peatükk

Kas uurimine puudutab mind ning kui jah, siis mil määral?

Kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetlus puudutab teoreetiliselt eksportijat siis, kui ta ekspordib uurimisalust toodet uurimist teostavasse riiki. See toode peab olema selgesõnaliselt määratletud uurimist teostava asutuse poolt kohalikes ametlikes teadaannetes ja/või nende veebisaidil avaldatud uurimise algatamise teates.

Teil võib siiski jääda kahtlus, kas uurimine tõesti teid puudutab.

KAS MA OLEN IKKAGI SEOTUD, KUI ...

... ma ei ekspordi dumpinguhindadega ja/või ei saanud mis tahes subsiidiumi?

On oluline näidata uurimist teostavatele asutustele, et teie eksport ei toimu dumpinguhindadega ega ole subsideeritud. Selleks peate nimetatud asutustega koostööd tegema ja vastama küsimustikule. Pidage meeles, et põhjendamatust väidetest (nt „Ma ei müü dumpinguhindadega“ või „Minu tooteid ei subsideerita“) ei piisa.

... ma ei ekspordi asjaomast toodet?

Kui te ei ekspordi asjaomast toodet, siis ei pea te muretsema. Kui te siiski kahtlete toote määratluses ning leiate, et ametlikes teadetes kasutatud mõisted on ebaselged või vastuolulised, siis peaksite viivitamatult võtma ühendust uurimist teostavate asutustega ja küsima kirjalikku selgitust. Ka Euroopa Komisjon võib anda nõu tõlgendamise ja edasiste sammude osas.

... ma ei saanud mingit teadet?

See ei tähenda, et menetlus teid ei puuduta. Otse teavitatakse teepoolt ainult uurimist teostavatele asutustele teadaolevaid eksportijaid. Kui te ei ole toimuvas kindel ning olete kuulnud jutte, võite kontrollida pooleliolevate uurimiste nimekirja Euroopa Komisjoni või kolmanda riigi veebisaidilt. Samuti võite ühendust võtta asjakohase assotsiatsiooniga oma liikmesriigis või Euroopa tasandil ning küsida, kas nad on juba menetluse kaasatud. Pidage meeles, et tähtaegadest tuleb kinni pidada (vt **2. peatükk**).

... ka mina toodan uurimist teostavas riigis?

Asjaolu, et ELi tootja toodab menetlust alustanud kolmandas riigis, ei ole tähtis. Oluline on see, kas tootmisharu ekspordib EList sellesse riiki.

... ma ekspordin kolmandast riigist?

Kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimiste puhul ning eelkõige dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise menetlustes on otsustavaks teguriks kaupade päritoluriik. Seepärast, kui teie ettevõtte toodab ka mõnes muus ELi mittekuulvas riigis, ei ole see eksport meetmega hõlmatud, kui juhtum käsitleb ainult ELi (ja mitte seda kolmandat riiki). Loomulikult on olukord teistsugune kaitsemeetmetega seotud juhtumi puhul, sest sellisel juhul kehtestatakse meetmed kõikide päritoluriikide suhtes.

5. peatükk

Kuidas ma otsustan koostöö üle?

Dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete kehtestamise uurimises koostöö tegemise üle otsustamine on majanduslik otsus, mille langetamiseks peaks iga eksportija tegema kulude ja tulude analüüsi.

MILLINE ON KOOSTÖÖST SAADAV KASU?

Uurimise raames täiel määral koostööd tehes peaks tulemus tavaliselt peegeldama ettevõtja olukorda. Kui õiguslikud tingimused on täidetud ja meetmed kehtestatud, arvutatakse esitatud teabe alusel igale koostööd tegevale eksportijale individuaalne tollimaks. See võib tähendada tollimaksust vabastamist (nt kui teie ekspordihinnaga ei kaasne dumpingut või subsiidiumi) või vähemalt madalamat tollimaksu võrreldes koostööd mittetegevatele eksportijatele kehtestatud tollimaksuga. Seepärast peaks ettevõtjal säilima mõistlik juurdepääs eksporditurule ning tema olukord võib muutuda isegi paremaks kui teataval konkurentidel (kui neid käsitleti sama menetluse raames ja kui neile kehtestati kõrgem tollimaksumäär).

Koostöö ei tähenda siiski alati seda, et te saate oodatud tollimaksu, sest uurimist teostavad asutused ei pruugi kõiki teie väiteid aktsepteerida.

MILLISED ON KOOSTÖÖGA KAASNEVAD KULUD?

Uurimise raames koostöö tegemine tähendab märkimisväärset investeringut aja ning finants- ja inimressursside mõttes. Küsimustikule vastamine on tõepoolest keeruline ja aeganõudev ülesanne,

milleks on vaja üksikasjalikke andmeid ettevõtte kohta, nt andmeid siseriiklike ja ekspordihindade (tavaliselt kõikide tehingute kohta ühe aasta jooksul), tootmiskulude ja tööhõive kohta ning klientide nimesid. Uurimist teostavad asutused võivad kontrollida ka küsimustikule antud vastuseid kontrollkäigu raames. Tavaliselt annavad ettevõtjad need ülesanded pädevatele personaliliikmetele või ettevõttevälisele raamatupidajale, kes koordineerib vastuse koostamist. Lisaks tuleb arvesse võtta võimalikku tõlkevajadust, mis on oluline element, sest paljud ametiasutused nõuavad, et dokumendid esitataks nende keeles (nt hiina keeles jne). Kuna uurimised on keerulised kohtulaadsed menetlused, soovitakse lisaks palgata õiguslik esindaja. Samuti tuleb meeles pidada, et mõnes riigis nõutakse, et ettevõtjat esindaks õiguslik esindaja kogu uurimise jooksul.

MILLISED ON KOOSTÖÖST LOOBUMISE TAGAJÄRJED?

Koostööst loobumisel teevad uurimist teostavad ametiasutused oma järeldused parimate kättesaadavate andmete põhjal. Sellega kaasneb tavaliselt kõrgem tollimaksumäär kui koostöö korral. Sõltuvalt tollimaksu tasemest võib see tähendada, et eksporditurg ei ole enam atraktiivne. Lisaks, loobudes küsimustiku täitmisest loobub huvitatud isik ka kaitseõigusest.

Kas ma pean palkama juristi?

Õigusnõustaja palkamise kohustus kehtib ainult teatavates riikides (nt Hiinas või teatavates Ladina-Ameerika riikides). Kuid võttes arvesse menetluste keerukust ning samuti siseriiklike õigusakte ja kohalikku kultuuri, soovitakse siiski igal juhul palgata jurist. Jurist valdab menetluse keelt ning saab võtta otse ühendust uurimist teostavate asutusega ja teiste kaasatud huvitatud isikutega. Paljudel juhtudel ei nõuta siiski õigusesindaja olemasolu ning ettevõtjad võivad kaitsta end ise ilma juriidilist abi palumata.

KUIDAS MA OTSUSTAN KOOSTÖÖ ÜLE?

Kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimistes koostöö tegemisel on ilmselge eelis, sest see suurendab võimalusi saavutada positiivne tulemus. See on siiski aeganõudev, võib olla kulukas ja ei

too alati oodatud tulemusi. Otsus koostöö tegemise kohta sõltub ainult konkreetsest ettevõtjast ning peamiselt tuleb kaaluda majanduslikke ja/või strateegilisi huve asjaomasel turul.

Kui palju on kaalul?

(Kui palju ma ekspordin, kas see on tähtis minu tegevuse seisukohast?)

Milline oleks minu tavaline tollimaksumäär?

(Kas ma müün dumpinguhindadega – või kas ma saan rahalist toetust – ning kui jah, siis mil määral?)

Millised on koostöö tegemise või sellest loobumise tõenäolised tagajärjed?

Kui ma teen koostööd: madalam tollimaks, õigusesindaja tasud, aeg ja ressursid.
Kui ma ei tee koostööd: kõrgemad tollimaksud, juurdepääs turule piiratud?

KAS MA PEAN TEGEMA KOOSTÖÖD KAITSEMEETMEID KÄSITLEVA JUHTUMI KORRAL?

Vaatamata sellele, et individuaalseid tollimakse kaitsemeetmetega seotud juhtumite korral ei kehtestata, **näitab koostöö teie huvi menetluse vastu ning võimaldab teil kasutada oma kaitseõigust** (nt juurdepääs teabele või võimalus esitada märkusi). Ka küsimustikud on lihtsamad kui

dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetluste puhul ning kontrollkäike tehakse harvem. Seega on koostöö vähem koormavam, seega on soovitatav vastata küsimustikele ja osaleda uurimises.

6. peatükk

Milline on muude isikute roll?

Kuidas saab Euroopa Komisjon aidata?

Euroopa Komisjon vastutab kolmandate riikide poolt läbiviidavate kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetluste, kehtestatavate meetmete ja vastuvõetavate õigusaktide jälgimise eest. Eelkõige jälgib Euroopa Komisjon seda, et kolmandate riikide ametiasutused, kes kehtestavad kaubanduse kaitsemeetmeid, järgiksid nende meetmete kehtestamisel täiel määral WTO eeskirju.

MILLINE ON EUROOPA KOMISJONI ROLL?

Üldiselt jälgib Euroopa Komisjon kolmandate riikide läbiviidavaid uurimisi, tagamaks et kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetlustes järgitaks asjakohaseid WTO eeskirju ja ka kahepoolseid kohustusi. Euroopa Komisjoni ülesanne on eelkõige anda eksportijatele üldist teavet ja abi, aga ka sekkuda asjakohastel tasemetel.

Euroopa Komisjoni roll ja kaasamine sõltub ka uurimise liigist ning asjaomase tootmisharu koostöötasemest:

- **Dumpinguvastaste** meetmete kehtestamist käsitlevate menetluste puhul tuleb eristada dumpingu arvutamist ja muid juhtumiga seotud aspekte. Dumpingu arvutamine põhineb ettevõtjaspetsiifilistel andmetel, mida saab esitada ainult asjaomane ettevõtja. Seepärast on Euroopa Komisjoni sekkumine selles küsimuses suhteliselt piiratud. Euroopa Komisjon toetab eksportijaid siiski aspektides, kus dumpinguküsimus on ilmselgelt vastuolus WTO dumpinguvastase lepinguga. Igal juhul jälgib Euroopa Komisjon selliseid küsimusi nagu tootemääratlus, kahju ja põhjuslik seos ning sekkub nende küsimuste korral.
- **Subsiidiumivastaste** meetmete kehtestamist käsitlevate menetluste puhul sõltub Euroopa Komisjoni sekkumine sellest, kas subsidiumiprogramme rakendavad konkreetsed liikmesriigid või hõlmavad need ka ELi kulutusi. Esimesel juhul võib Euroopa Komisjon aidata liikmesriikide ametiasutusi subsidierimissüüdistuste ümberlõkkamisel. Viimasel juhul

on Euroopa Komisjon ise menetluse kaasatud, sest just komisjon vastutab asjakohaste ELi programmide ja/või kulude haldamise eest. Sarnaselt dumpinguvastaste meetmete kehtestamist käsitlevate juhtumistega sekkub Euroopa Komisjon vajadusel kahju ja põhjuslikku seost käsitlevate küsimuste korral.

- **Kaitsemeetmetega** seotud menetluste puhul, kus mis tahes meede mõjutab võrdset kõiki eksportijaid, on Euroopa Liidul koordineerimisroll. Ta tagab, et kõikide isikute huvid on nõuetekohaselt esindatud ja et ei esine vasturääkivusi. Kaitsemeetmetega seotud juhtumite puhul kontrollib Euroopa Komisjon WTO nõuete järgimist ning sekkub vajadusel sellistes küsimustes nagu kahju ning põhjuslik seos impordi ja omamaise tootmisharu majandusliku olukorra vahel.

Edukas kaitse kaubanduse kaitsemeetmetega seotud kolmanda riigi menetlustes sõltub väga paljuski asjaomaste eksportijate panusest. Tõepoolest, ainult eksportijatel on olemas andmed, mille alusel saab kindlaks teha, kas ekspordihindade puhul kasutatakse dumpingut või kas neid hindu subsideeritakse. Seepärast **sõltub Euroopa Komisjoni antav abi suurel määral uurimise kaasatud eksportijate huvid ja pingutustest**. Kui nad ise ei tee koostööd ega vasta küsimustikele, ei ole Euroopa Komisjoni jõupingutused nii mõjusad.

Omadest pädevust kaubanduse kaitsemeetmete alaste eeskirjade kohaldamise valdkonnas, saab Euroopa Komisjon aidata kaitsta ELi eksportijate huve. Komisjonil on laialdased teadmised kaubanduse kaitsemeetmetest ning ta on omandanud põhjaliku kogemuse sellel alal, kuidas kolmandad riigid neid meetmeid kasutavad. Igapäevaselt tegelevad nende küsimustega spetsialiseerunud juhtumikäsitlejad, kes on valmis aitama teie ettevõtet.

Praktikas teeb Euroopa Komisjon järgmist:

- uurimise algatamisel teavitab Euroopa Komisjon liikmesriike

ja teadaolevaid asjakohaseid ELi assotsiatsioone. Selles etapis registreerub Euroopa Komisjon tavaliselt ka huvitatud isikuna, et saada koopia kaebusest, mille alusel uurimine algatati, ning et tagada juhtumi piisav jälgimine ja asjakohane sekkumine;

- korraldab kohtumisi ELi tootmisharu esindajatega, et vahetada arvamusi, teha kindlaks probleemid ja määratleda ühtne strateegia;
- kogu uurimise jooksul jälgib Euroopa Komisjon tulemusi (esialgseid ja lõplikke), vajadusel sekkub uurimisese ning reageerib kooskõlas asjaomase

tootmisharuga (ja vajadusel liikmesriikidega). Seda tehakse tavaliselt kirjalike dokumentide esitamise ja/või ärakuulamistel osalemise kaudu, eesmärgiga juhtida tähelepanu tähelestatud puudujääkidele;

- kogu menetluse jooksul on Euroopa Komisjon valmis andma ettevõtjatele ja liikmesriikidele täiendavat nõu ja abi;
- lisaks teavitab Euroopa Komisjon liikmesriike korrapäraselt juhtumiga toimunud arengutest ning esitab üldstatistikat avalikult kättesaadavate kaubanduse kaitsemeetmete kohta.

Euroopa Komisjon ei asenda juriste:

Euroopa Komisjoni peamine ülesanne on selgitada ELi eksportijatele erinevaid võimalusi ja pakkuda abi. Ta võib aidata kaitsta tootmisharu huve ning vajadusel sekkuda uurimisse, kuid komisjon ei saa mingil juhul tegutseda kaubanduskaitset käsitlevates menetlustes õigusliku esindajana. Kõnealuste uurimiste tehnilise laadi tõttu ja ka paljude uurimise käigus tekkivate ettevõttespetsiifiliste küsimuste tõttu soovitakse ettevõtjatel palgata jurist, kes neid abistaks.

Millist muud abi võin ma Euroopa Komisjonilt oodata?

Euroopa Komisjon pakub eksportijatele nõuannet ja abi kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetluste kõikide etappide jooksul. Ta ei saa siiski pakkuda kõiki teenuseid, mida eksportija nimetatud menetluste jooksul vajada võib. Eelkõige ei saa komisjon asendada juristi ning küsimustikule vastamiseks tehtav märkimisväärne töö jääb eksportijate ülesandeks. Lisaks peavad eksportijad korraldama oma kuludega ametlike dokumentide ja küsimustikule antud vastuste tõlkimise. Eksportija valdustes korraldatavate kontrollkäikude osas pakub Euroopa Komisjon eksportijatele abi ja nõuannet kõikides õigus- ja praktilistes aspektides. Kui eksportijad seda soovivad, võib komisjoni esindaja osaleda kontrollkäikudel vaatlejana, et kontrollida WTO eeskirjade järgimist. See sõltub muidugi olemasolevatest vahenditest ning juhtumi iseärasustest.

Kuidas saan mina aidata Euroopa Komisjoni?

Parim viis Euroopa Komisjoni aidamiseks on võtta võimalikult vara uurimise alguses ühendust pädeva osakonnaga ning vahetada asjakohast teavet kogu menetluse jooksul. Seepärast palun võtke ühendust Euroopa Komisjoni juhtumikäsitlejaga, kes vastutab juhtumi jälgimise eest, või saatke e-kiri lisas nimetatud aadressile. Eksportijate huvide paremaks kaitsmiseks peab Euroopa Komisjon teadma kõiki olulisi andmeid mitte ainult dumpingu- või subsideeritud hindade võimaliku olemasolu kohta, vaid ka asjaomaste toodete kohta ning nii ELi kui ka kolmanda riigi turuolukorda. Mis tahes muu kasulik teave, mis aitab selgitada menetluse põhiküsimusi ja eelkõige kohalikule tootmisharule tekkinud kahju võimalikku olemasolu ning põhjuslikku seost dumpingu/subsideerimisega, on tervikpildi saamiseks samuti vajalik. Sel eesmärgil teeb Euroopa Komisjon tavaliselt ettepaneku korraldada tootmisharu assotsiatsiooni ja asjaomaste eksportijatega Brüsselis koosolek.

Kuidas saan Euroopa Komisjoniga ühendust võtta?

ELi eksportijad ja/või nende õigus-esindajad võivad Euroopa Komisjoniga otse ühendust võtta e-kirja teel. Kui kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimise algatavad kolmanda riigi ametiasutused, teavitab Euroopa Komisjon uuest menetlusest viivitamatult kõiki liikmesriike ja teadaolevaid asjaomaseid tootmisharu assotsiatsioone. Lisaks edastab komisjon selle menetluse jälgimise eest vastutava isiku nime ja kontaktandmed. Kui teatavatel põhjustel ei saa asjaomased eksportijad seda teavet oma liikmesriigi ametiasutustelt või Euroopa Komisjoni, võivad nad otse ühendust võtta kaubanduse peadirektoraadi asjakohase osakonnaga, mis vastutab kolmanda riigi juhtumite jälgimise eest (vt lisas esitatud kontaktandmeid).

MILLINE ON LIIKMESRIIKIDE AMETIASUTUSTE ROLL?

Liikmesriikide ametiasutustel on nendes menetlustes tähtis roll, sest tavaliselt on nad esimene asutus, kellele eksportijad kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetluste algatamisel ühendust võtavad.

Pärast seda, kui liikmesriigi ametiasutus on teavitatud, annab ta omamajale tootmisharule teada uurimise algatamise otsusest, tehes seda tavaliselt siseriiklike assotsiatsioonide kaudu, ning võib samuti anda eksportijatele

nõu menetluse kohta. Kui kõnealune menetlus mõjutab asjakohaseid siseriiklikke huve, võivad ka liikmesriigi ametiasutused huvitatud isikuna uurimises aktiivselt osaleda, edastades oma seisukohad ja vastates vajadusel uurimist teostavate asutuste küsimustikele.

Seda eelkõige subsiidiumivastaste uurimiste puhul, kus liikmesriikide ametiasutused on otseselt kaasatud kogu uurimise vältel ning nad on uurimisega hõlmatud kui asjaomast

subsiidiumiprogrammi / asjaomaseid subsiidiumiprogramme rakendavad ametiasutused. Selliste uurimiste puhul teeb uurimist teostava kolmanda riigi ametiasutus kohapealse kontrollkäigu liikmesriigi ametiasutusse.

Liikmesriigid sekkuvad uurimise käigus ka otse oma saatkondade kaudu (vt altpoolt), nimelt selleks, et näidata üles oma huvi ja toetada oma tootmisharu. See toimub Euroopa Komisjoniga täielikult kooskõlastatult.

MILLINE ON UURIMIST TEOSTAVAS RIIGIS ASUVATE SAATKONDADE JA ELI DELEGATSIOONIDE ROLL?

Euroopa Liidu delegatsioonidel ja liikmesriikide saatkondadel on neis uurimistes võtmeroll, sest nad kujutavad endast ametlikku suhtluskanalit ühelt poolt Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide ning teiselt poolt kohalike ametiasutuste vahel. Lisaks on neil olemas teadmised kohalike olude kohta ning nad võivad anda väärtuslikke suuniseid, kuidas paremini sekkuda ja millisel tasandil seda teha.

Uurimist teostavas riigis asuvad liikmesriikide saatkonnad ja Euroopa Liidu delegatsioonid saavad kohalikele uurimist teostavatele asutustele teatise kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetluse algatamise kohta. Seejärel teavitavad ELi delegatsioonid Euroopa Komisjoni juhtumikäsitlejat (Brüsselis), kes vastutab uurimise jälgimise eest.

Saatkonnad ja delegatsioonid käituvad vastavalt oma valitsuste ja Euroopa Komisjoni nimel, esitades dokumente ja võttes ühendust asjakohaste kohalike ametiasutustega. Lisaks aitavad nad koguda ja ajakohastada teavet kohaliku poliitilise ja turuolukorra kohta, et pakkuda vajalikke taustateadmisi ja toetada Euroopa Komisjoni ELi eksportijate huvide kaitsmisel.

On ilmselge, et kontaktid liikmesriikide saatkondade ja ELi delegatsioonidega ei saa asendada tihedat koostööd Euroopa Komisjoni peakontoriga Brüsselis ja siseriiklike ametiasutustega, kellel on tehnilised erialateadmised ja kellel on ülevaade menetlusest. Lisaks tuleb tagada, et kohalikele saatkondadelt saadud teave edastatakse ka peakontorile Brüsselis. Lõpetuseks, kaubanduskaitset käsitleva uurimisega seotud liikmesriikide saatkonnad kooskõlastavad oma tegevust ELi delegatsiooniga, et koondata seisukohtade kaitsmiseks asjakohast teavet ja vältida mis tahes vasturääkivusi suhtlemisel kolmanda riigi uurimist teostavate asutustega.

MILLINE ON SELLE ELI ASSOTSIATSIOONI ROLL, MILLE LIIGE MA OLEN?

ELi assotsiatsioonidel on kolmanda riigi kaubanduse kaitsemeetmetega seotud menetlustes sageli ülitähtis roll, sest nad koordineerivad nende liikmeks olevate eksportijate huvide kaitsmist. Nende roll on veelgi tähtsam, kui kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamist käsitlev menetlus mõjutab mitut erinevatest liikmesriikidest pärit eksportijat. Enamikul ELi (ja siseriiklike) assotsiatsioonidel on juba kogemusi kõnealuste menetlustega ning nad on Euroopa Komisjoni varem kokku puutunud. Juhtumite puhul, kuhu on kaasatud assotsiatsioonid, on eksportijatel targem suhelda oma assotsiatsiooniga otse. Assotsiatsioon suhtleb Euroopa Komisjoni, esindab eksportijaid ning valib nende huvide kaitsmiseks parima strateegia. Eksportijad võivad loomulikult võtta Euroopa Komisjoni otse ühendust isegi juhul, kui nende assotsiatsioon on kaasatud. Näiteks juhul, kui mängus on konkreetsed huvid ja/või on tõstatatud küsimused, mida nende assotsiatsioonid ei saa üldiselt käsitleda.

MILLINE ROLL ON MINU KLIENTIDEL, KES ASUVAD UURIMIST TEOSTAVAS RIIGIS?

Kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamist käsitleva menetluse algatamine kolmandas riigis mõjutab sageli uuritava toote pakkumist kohalikele klientidele. Asjaomased kliendid kalduvad ELi eksportijatele paluma kohe uut müügihindadealast läbirääkimist, valmistudes tollimaksu võimaliku kehtestamise vastu, või nad tühistavad oma tellimused ja ostavad teistest allikatest, mille suhtes tollimaksu ei kehtestata. Eksportijad peaksid oma klientidele selgitama, et kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamise menetluste lõpetamine võtab kaua aega ning võimalikud tollimaksud kogutakse alles mõni kuu pärast esialgsete meetmete kehtestamist. Samal ajal võivad eksportijad paluda, et kliendid avaldaksid neile toetust kohalikus uurimist teostavas asutuses. Kliendid saavad näidata, kuidas meetmete kehtestamisel võib olla negatiivne mõju, tuues kaasa nende sisendtoote suurenenud kulud ning lõpuks konkurentsivõime vähenemise, võimalike töökohtade kadumise ning kõrgemad hinnad lõpptarbijatele. Pange tähele, et WTO eeskirjades on ette nähtud importijate, tööstuslike kasutajate ja esindavate tarbijaorganisatsioonide osalemine kõnealustes menetlustes.

Nendel kaalutlustel on veelgi ulatuslikum õiguslik tähendus riikides, kes korraldavad kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamist käsitlevate menetluste raames nn avalike huvide testi, mis võib lõppkokkuvõttes lõplike meetmete kehtestamise ära hoida. Avalike huvide testi kohta lisateabe saamiseks vt **1. peatükki**.

MILLINE ROLL ON MINUGA SEOTUD ETTEVÕTJATEL?

Eriline olukord tekib siis, kui kolmanda riigi kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamise käsitlev menetlus ei ole otseselt suunatud ELi ekspordile, vaid ELis peakontorit omavate ettevõtjate tootmisrajatistele, mis asuvad väljaspool ELi. Sellises olukorras ei saa Euroopa Komisjon menetluses osaleda, sest see ei ole otseselt ELile suunatud. Seepärast peaksid ELis asuvad ettevõtjad otsima lepitust selle ELi mittekuulva riigi kohalike ametiasutustega, kellele kaubanduse kaitsemeetmete kehtestamist käsitlev menetlus suunatud on. Selliste juhtumite puhul saab Euroopa Komisjon ikkagi pakkuda abi, kuigi erineval tasemel võrreldes juhtumitega, mis on otseselt suunatud ELile.

Nagu **3. peatükis** (õigused ja kohustused) selgitatud, peavad seotud ettevõtjad tegema menetluse raames koostööd. Uurimist teostavad asutused võivad nõuda kas eraldi vastust igalt seotud ettevõtjalt või eksportijalt ja kõiki temaga seotud ettevõtjaid hõlmavat konsolideeritud vastust küsimustikule.

7. peatükk

Mida on võimalik teha pärast meetmete kehtestamist?

Pärast meetmete kehtestamist võib neid ikkagi veel muuta või isegi kehtetuks tunnistada läbivaatamise või seadusliku vaidlustamise (kohtumenetlus) teel.

MEETMETE LÄBIVAATAMINE

Ma ei müü enam dumpinguhindadega või ei saa enam mingit subsidiumi. Mida ma peaksin tegema?

Huvitatud isikud võivad taotleda meetmete kohaldamise perioodil nende läbivaatamist. Eksportijad, kes suudavad tõendada, et olukord on alates esialgse meetme kehtestamisest märkimisväärselt muutunud, võivad taotleda läbivaatamist eesmärgiga tollimaksu vähendada või see kaotada. Muutused peavad olema kestvat laadi ja hõlmama dumpingu või subsideerimisega seotud muutusi, kuid samuti muutusi siseturu olukorras (nt kahju, tootmine) või meetmete ulatuses või vormis.

Selline läbivaatamine ei ole tavaliselt võimalik **KAITSEMEETMETE** puhul, sest erinevalt dumpingu- ja subsidiumijuhtumitest, kohaldatakse kaitsemeetet kõigi eksportijate suhtes kõikides riikides ning meetmed ei ole seega ettevõtjaspetsiifilised.

Kas meetmete esialgset kehtivust võib pikendada?

Dumpingu- ja subsidiumitevastased meetmed kaotavad tavaliselt kehtivuse automaatselt pärast viie aasta möödumist, välja arvatud juhul, kui aegumise läbivaatamise käigus leitakse, et meetmed peaksid jääma jõusse.

Nimetatud aegumise läbivaatamist nõuavad tavaliselt siseturul tegutsevad tootjad ning nende käigus tuleb esitada tõendid, et meetmete aegumine tooks tõenäoliselt kaasa dumpingu/subsideerimise jätkumise või taasesinemise ja kahju. Ei ole välistatud, et isegi kui eksport on meetmete tõttu lakanud, tehakse ikkagi kindlaks, et see võib jätkuda dumpingu- või subsideeritud hindadega ja põhjustada kahju, kui meetmed peaksid kehtivuse kaotama.

Tuleks silmas pidada, et isegi pärast esialgse kohaldamisperioodi möödumist **kehtivad meetmed läbivaatamise jooksul edasi**. Koostöö, kontrollkäikude või isikute kaitseõigusega seotud õigused ja kohustused on samasugused nagu esialgse uurimise käigus ning neid kohaldatakse ka läbivaatamise raames.

Sõltuvalt siseriiklikest õigusaktidest võib läbivaatamise tulemusel kehtivad tollimaksud kas kehtetuks tunnistada või samal tasemel jõusse jätta (st sarnaselt ELi praktikale) või võidakse tollimaksud kehtestada teisel tasemel. Kui meetmed jäävad kehtima, siis seda tavaliselt veel viieks aastaks.

Ka **KAITSE**meetmeid võib pärast esialgset kehtivusperioodi pikendada, kui uurimise käigus selgub, et meetmed on jätkuvalt vajalikud, et heastada olemasoleva tootmisharule tekkinud kahju, tingimusel et tootmisharu kohaneb olukorraga.

Ma ei eksportinud uurimisperioodi jooksul, aga soovin seda teha nüüd. Mida ma peaksin tegema meetmete vältimiseks?

Uurimise käigus koostööd teinud ettevõtjate impordile on tavaliselt kehtestatud individuaalne tollimaks, kuid on olemas ka nn üleriigiline tollimaks kõikide teiste selliste ettevõtjate impordile, kes toodavad ja ekspordivad asjaomast toodet. Üleriigilist tollimaksu kohaldatakse eksportijate suhtes, kes ei teinud uurimise käigus koostööd, ning see on tavaliselt kõrgem kui koostööd teinud eksportijatele määratud individuaalne tollimaks. Kui ettevõtja hakkab toodet ekspordima pärast uurimisperioodi, kohaldatakse tema kaupade suhtes üleriigilist tollimaksu.

Siiski võivad ettevõtjad, keda esialgse uurimise jooksul ei olnud olemas või kes ei eksportinud kõnealusesse kolmandasse riiki, taotleda **uut eksportijat käsitleva läbivaatamise** algatamist, et talle kehtestataks individuaalne tollimaksuäär. Kui uurimist teostavad asutused teevad kindlaks, et eksportija ilmselt vastab asjakohastele kriteeriumitele, algatatakse läbivaatamine. Läbivaatamise käigus uuritakse, kas kriteeriumid

on täidetud, ning kui jah, siis kehtestatakse asjaomasele ettevõtjale individuaalne dumpingu- või subsiidiumimarginaal.

Seda võimalust ei saa kasutada **KAITSEMEETMETE** puhul, sest sama meetet kohaldatakse kõikide eksportijate suhtes.

MEETMETE SEADUSLIK VAIDLUSTAMINE

Kas ma saan vaidlustada meetmed siseriiklikus kohtus?

Eksportijad, keda lõplikud meetmed puudutavad, võivad need meetmed vaidlustada selle riigi **siseriiklikus kohtus**, kes need kehtestas, juhul kui nad leiavad, et siseriiklike õigusakte ei ole nõuetekohaselt kohaldatud. Protseduurireeglid võivad riigiti olla erinevad ning seetõttu soovitatakse tungivalt – kui mitte kohustuslikus korras – paluda abi spetsialiseerunud juristilt. Ka meetmed kehtestanud riigis asuvatel importijatel on võimalus meetmed vaidlustada.

Kuna kohtumenetlus on ettevõtjaspetsiifiline ja hõlmab sõltumatut arbitraaži, on Euroopa Komisjoni roll nendes menetlustes väga piiratud. Euroopa Komisjon ei saa üles astuda importiva riigi siseriiklikus kohtus, kuid ta saab anda nõu asjaomastele eksportijatele.

Kas meetmeid saab vaidlustada rahvusvahelistel foorumitel?

Meetmeid saab vaidlustada ka **WTO vaidluste lahendamise** menetluse raames, kui leitakse, et WTO eeskirju ei ole nõuetekohaselt kohaldatud. Seda menetlust ei saa algatada üksikud ettevõtjad, vaid ainult WTO liikmed. Euroopa Liidu puhul on Euroopa Komisjon õige organ, kellelt paluda WTO paneeli kaasamist. Seepärast on vajalik, et eksportijad võtaksid ühendust kaubanduse peadirektoraadi asjaomaste talitustega, et vahetada arvamusi võimaluse üle vaidlustada meetmed sel tasandil. Lisaks võivad eksportijad kõigepealt ühendust võtta oma siseriiklike ametiasutustega asjakohase nõuande ja teabe saamiseks.

WTO menetlused on üsna keerulised ja aeganõudvad, sest lõpliku otsuse langetamine võib võtta mitu aastat (sealhulgas otsuse edasikaebamine) ning lisaks kulub mitmeid kuid paneeli järelduste rakendamiseks. Seepärast tuleb paneeli kaasamise kulukust ja pikkust võrrelda vaidlustatava meetme tegeliku kehtivusaja ja mõjuga.

1. KONTAKTANDMED

Euroopa Komisjon

Posti teel

DG TRADE
Trade Defence Unit H5
200, rue de la Loi-Wetstraat
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

E-posti teel:

Trade.defence.third.countries@ec.europa.eu

2. KASULIKUD LINGID

a) Euroopa Komisjon

Kaubanduse peadirektoraadi koduleht:
<http://ec.europa.eu/trade>

Kaubanduse peadirektoraadi koduleht kaubanduse kaitsemeetmete kohta:
<http://ec.europa.eu/trade/tackling-unfair-trade/trade-defence/>

Sellel kodulehel leiate järgmise teabe:

- ELi eksportijate vastu suunatud kaubanduse kaitsemeetmed;
- statistika ELi eksportijate suhtes kehtivate meetmete või ELi eksportijatele suunatud pooleliolevate uurimiste kohta;
- kokkuvõtte nende riikide siseriiklikest õigusaktidest, kes peamiselt kasutavad kaitsemeetmeid ELi eksportijate vastu.

b) Liikmesriigid

LIIKMESRIIK	E-POSTI ADDRESS	VEEBISAIT
Austria		
Belgia	trade.defence@economie.fgov.be	http://economie.fgov.be
Bulgaaria	e-docs@mee.government.bg	
Eesti	info@mkm.ee	www.mkm.ee
Hispaania	sgpar.sccc@comercio.mityc.es	www.comercio.mityc.es
Iirimaa		
Itaalia		
Kreeka		
Küpros		
Leedu	dempingas@urm.lt	
Luksemburg	info@luxembourgforbusiness.lu	www.luxembourgforbusiness.lu
Läti		www.em.gov.lv
Madalmaad	antidumping@minez.nl	
Malta	epd@gov.mt	
Poola	SekretariatDPH@mg.gov.pl	www.mg.gov.pl
Portugal		www.dgae.min-economia.pt
Prantsusmaa		
Rootsi	registrator@kommers.se	www.kommers.se
Rumeenia	diac@dce.gov.ro	www.dce.gov.ro
Saksamaa		
Slovakkia	ochranaobchodu@mhv.sk	www.mhv.sk
Sloveenia	trade.mg@gov.si	http://www.mg.gov.si
Soome		
Taani	ebst@ebst.dk	www.ebst.dk/antidumping
Tšehhi Vabariik		
Ungari		
Ühendkuningriik	tradedefencepolicyenquiries@bis.gsi.gov.uk	

c) Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO)

Üldine WTO koduleht
<http://www.wto.org>

Peamiste WTO liikmete kaubanduse kaitsemeetmete alaste õigusaktide otsimootor:
<http://docsonline.wto.org>

(Minge lihtotsingu menüüsse, valige asjakohane dokumendisümbol, vajutades märki „?“ ning seejärel tehke valik dumpinguvastset meetmed, artikli 18 lõige 5; subsiidiumid ja tasakaalustavad meetmed, artikli 32 lõige 6; kaitsemeetmed, artikli 12 lõige 6)

d) ELi eksportijate vastu suunatud kaubanduse kaitsemeetmete peamised kasutajad

Riik	Veebisaidi aadress
Argentiina	http://www.cnce.gov.ar/
Austraalia	Dumpingu ja subsiidiumite kohta: http://www.customs.gov.au/site/page4227.asp Kaitsemeetmete kohta: http://www.pc.gov.au
Brasiilia	http://infosecex.desenvolvimento.gov.br
Hiina	Dumpingu ja subsiidiumite kohta: http://gpj.mofcom.gov.cn Kahju kohta: http://www.cacs.gov.cn
Iisrael	http://www.moital.gov.il
India	Dumpingu ja subsiidiumite kohta: http://commerce.nic.in/index.asp Kaitsemeetmete kohta: http://dgsafeguards.gov.in
Kanada	http://www.citt.gc.ca
Lõuna-Aafrika	http://www.dti.gov.za
Mehhiko	http://www.economia.gob.mx
Türgi	http://www.dtm.gov.tr (Minge leheküljele „Väliskaubandus/import“)
Ukraina	http://www.me.gov.ua (ainult ukraina keeles)
USA	USDOC: http://www.trade.gov/ia USITC: http://www.usitc.gov
Venemaa	http://www.minprom.gov.ru (ainult vene keeles)

3. SISUJUHT

Aegumise läbivaatamine	24	Küsimustik	10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Avalike huvide test	7, 14, 23	Liikmesriigid	9, 21, 22, 23
Dumping	4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20, 21, 22, 24	Mittekonfidentsiaalne kokkuvõte	13, 14
Dumpingumarginaal	6, 8, 13	Õigusabi	13, 19
Dumpinguvastased meetmed	6	Põhjuslik seos	7, 14, 21
Ekspordihind	6, 8, 13, 19, 21	Saatkonnad	10, 22, 23
ELi delegatsioon	10, 23	Seotud ettevõtja	23
Euroopa Komisjon	7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 25	Siseturg	6, 13, 24
Hinna võrreldavus	6	Subsiidium	4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24
Hinnakohustus	8	Tähtajad	10, 12, 13, 14, 16, 18
Huvitatud isik	9, 10, 11, 12, 14, 16, 19, 21	Tasakaalustavad	6
Juurdepääs teabele	15, 20, 9, 21, 23	Tasakaalustavad meetmed	6, 7
Järeldused	10, 13, 14, 16, 17, 19	Tavaväärtus	6
Kahju	6, 7, 8, 9, 11, 14, 21, 22, 24	Tõlkimine	19, 22
Kaitsemeede	6, 8, 24	Tollimaks	6, 8, 9, 11, 13, 14, 19, 20, 23, 23, 24
Kaitsemeetmed	6, 7, 8, 11, 13, 14, 24	Tootmiskulud	, 13, 16, 19
Kaitseõigus	10, 12, 13, 16, 19, 20	Uurimine	4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Klient	9, 13, 19, 23	Uurimist läbiviiv ametiasutus	8, 9, 10, 13, 18, 19, 22, 23
Kohustused	7, 12, 13, 16, 21, 23, 24	Vaidluste lahendamine	25
Konfidentsiaalsus	17	Väiksema tollimaksu reegel	8
Kontrollkäik	10, 17, 19, 20, 22, 24	Valimi	17
Koostöö	11, 13, 19, 20, 21, 24		

Eesti keeles avaldas: Euroopa Komisjon

Kaubanduse peadirektooraat

Käesolevas trükises sisaldub teave ei väljenda ilmtingimata Euroopa Liidu ametlikke seisukohti.

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta selle teabe kasutamisest tulenevate tagajärgede eest.

© Euroopa Liit, 2010

Reprodutseerimine on lubatud allika viitamisel.

Kaas: © iStockphoto.com – Tor Lindqvist

Kujundus: Tüüp Communication Agency

Trükitud Belgias, juuli 2010

doi:10.2781/14635

ISSN 978-92-79-16607-5

9 789279 166075

